Nr. 86.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 26 PAZDZIERNIKA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Ostatnie gazety petersburskie niezawieraią żadnych doniesień z *Moskwy*.

Poczta Północna pod dniem 17 października z *Petersburga* wyraża: „W niedzielę, d. 14 t. m., obchodzono tu rocznicę narodzin Nayjaśnieyszey Cesarzowey Jeymości, *Maryi Fedorowny*. We wszystkich kościołach wznoszono gorące modły do Wszechmocnego, prosząc o zachowanie na długie lata drogiego dla *Rossyi* zdrowia N. Pani. Wieczorem miasto było oświecona.— Dnia tego u JO. Xiążęcia *Łopuchina* był wielki obiad, na którym znaydowali się: metropolita *Ambroży*, arcybiskup *Michał*, biskup *Filaret*; członki rady państwa, ministrowie, pierwsi urzędnicy dworu, jenerałowie i jenerałowie adjutanci J. C. Mości, wiele oraz innych znakomitszych osób. U stołu spełniano zdrowie N. Cesarza Jegomości, NN. Cesarzowych i całey Nayjaśnieyszey Familii Cesarskiey. Potém goście spełnili zdrowie gospodarza, tak wspaniale ich przyymuiącego, i z taką serdecznością i miłością pospołu z nimi obchodzącego w domu swym dzień narodzin Nayjaśnieyszey Matki Ukochanego Monarchy naszego.

W. X. Jmć, *Michał Pawłowicz*, obeyrzawszy w twierdzy ś. *Dymitra* szpital i oddział wychowania sierot żołnierskich, przybył do *Taganrogu* d. 18 t. m., o godzinie 11 przed północą. Nazaiutrz zrana przedstawiani byli W. Xięciu urzędnicy woyskowi i cywilni, kupcy rossyyscy i greccy, którzy chleb i sol ofiarowali, od obywateli zaś mieskich złożono owoce, żywe jesiotry i sterladę. Dnia tego W. X. Jmć, po wysłuchaniu w kościele katedralnym greckim modłow, udał się dla zwiedzenia szpitalu, koszar, więzienia, gimnazyum i giełdy, zkąd na *kutrze* przeieżdżał się i oglądał port, przez Cesarza *Piotra I* zbudowany. Potem był na linii kwarantanney, o 3 wiorsty od miasta, znaydował się przy examinie nowo przybyłych zza granicy szyprow i podróżnych, z którymi łaskawie rozmawiać raczył. Po obiedzie, o godzinie 4tey z południa, w towarzystwie naczelnika miasta, wyjechał na noc do *Nachiczewana*, zkąd nazaiutrz w towarzystwie Hrabiego *Płatowa* udał się do *Azowa*.

Dzień imienin N. Cesarza Jmci, 30 sierpnia, Kozacy dońscy w *Nowoczerkasku*, uroczyście obchodzili. Jenerałowie, oficerowie sztabowi i wyżsi, w okolicach miasta mieszkaiący, atamani osad z sędziwymi starcami, z różnych mieysc kraiu woyska dońskiego, zgromadzili się na ten dzień święta do *Nowo-Czerkaska*. Chorągwie osad przyniesione tamże były. W czasie mszy ś. przed kościołem woyskowi uformowali koło, otoczone powiewaiącemi chorągwiami i różnemi innemi znakami zasługi. W środku tego koła na stole ukazywała się bogato przyozdobiona skrzynka, w którey złożone są Listy Naywyższe, któremi woysko w nagrodę i na świadectwo wierności i poświęcenia się udarowane zostało. Po mszy ś. i odprawionych modłach, ataman woyskowy, jenerał jazdy, hrabia *Płatow*, wszedł do środka tego koła, w ręku zwierzchniczą maiąc laskę, i po przemowie, w którey wyłożył powinność wierności podanych dla Monarchy, rozkazał czytać wszystkie Listy Naywyższe, po przeczytaniu zaś każdego, ucałował Naywyższy podpis. Tegoż dnia dla jenerałow i oficerow sztabowych, ataman woyskowy dawał wielki obiad; inni zaś urzędnicy częstowani byli w domu kancellaryi woyskowey. Wieczorem miasto było oświecone, a u woyskowego atamana bal wielki. Tuteysze zgromadzenie handlowe dzień ten oznaczyło poświęceniem 6,000 rubli na ubogich.—W dzień imienin Cesarza Jmci w *Archangelu* zapisano na inwalidow 2730 rubli, a w *Woronežu* 1,000 rubli.

Radca tayny, senator *Siwers*, mianowany kawalerem orderu ś. *Alexandra-Newskiego*.

Podług gazety *Ruskiego Inwalida*, wydawaney po polsku, jenerał major, *Sokownin*, mianowany gubernatorem cywilnym *orłowskim*, z przemianą rangi na cywilną, rzeczywistego radcy stanu; a wice-gubernator *Kurski*, radca kollegialny, *Kożuchow*, radcą stanu.

Podług *Ruskiego Inwalida* z dnia 13 października: przez rozkaz dzienny J. C. Mości, wydany w *Moskwie* d. 6 t. m., półkownicy wyniesieni na jenerałow maiorow: półkownicy konney gwardyi, *Knoring* 3, maiąc liczyć się w kawaleryi; adjutanci bokowi J. C. Mości *Orłow* i *Kisielew*, także uważaią się w kawaleryi; z wyniesieniem na dowódzcow brygad: *Wyszesławcow* pierwszey brygady ukraińskiey dywizyi ułanow, na mieysce jenerała majora, Xiążęcia *Szczerbatowa* 2, który uważać się ma w kawaleryi; *Uwarow* 1szey brygady 2giey dywizyi kiryssyerow; adjutant bokowy J. C. Mości, Xiążę *Łopuchin*, 2giey brygady 1szey dywizyi ułanow. Wileński Kommendant pskowskiego półku *Hoven* 1, do pierwszey brygady 5 dywizyi pieszey; *Skobelew* 2giey brygady, 2giey dywizyi grenadyerow; *Samburski* 1szey brygady 26tey dywizyi pieszey, na mieysce jenerał majora Barona *Dełwiga*, który się ma liczyć w woysku; *Kowragin* 5tey brygady, 6tey dywizyi pieszey; *Nożyn* dowódzcą batalionow odwodowych 9 dywizyi pieszey; adjutant bokowy J. C. Mości, *Pankratjew*, i ma zostawać przy naczelniku 1szey dywizyi grenadyerow na mieyscu jenerała majora *Patkula*, który przeznacza się na dowódzcę 1szey brygady teyże dywizyi; gwardyi bokowey półku litewskiego *Kiszkin*; gwardyi bokowey półku finlandzkiego *Uszakow*: z orszaku J. C. Mci wydziału kwatermistrzowskiego *Fitztum*; z 1go korpusu inżenierow *Fedorow* 1; z artylleryi, naczelnik oddzielnego korpusu finlandzkiego *Argun*, pozostaiąc przy dawnieyszych obowiązkach.

Podług gazety, *le Consérvateur Impartial*, datowaney z *Petersburga* d. 16 października, Lord *Cathcart*, poseł N. Króla Jmci Brytanii W. przy N. Dworze Rossyyskim wyjechał z *Petersburga* do *Moskwy*.

Liczba okrętow w *Rydze* do dnia 20 października: przybyłych 1730; wyszłych 1673.

Kurs wileński na assygnaty: rub. sr. 3 r. 87 k; dukat r. 10 k. 84; imperyał 38 r. k. 15.

Królestwo Polskie.

Czytamy w gazecie warszawskiey pod d. 28 października: Zeszłey niedzieli dnia 26 b. m. obchodzono w tey Stolicy uroczyście rocznicę urodzin Nayjaśnieyszey Cesarzowey, *Maryi Teodorowny*, ukochaney Matki Naymiłościwszego Monarchy naszego. W ko-

sciołach zanoszono modły do Nieba, o iak naydłuższe życie tey wielkomyślney Pani; Jego Cesarzewicowska Mość W. Xiążę *Konstanty* przyymował od władz publicznych powinszowania i życzenia; wieczorem oświecono miasto, a na scenie narodowey dane było widowisko bezpłatne, przy illuminacyi całego teatru.

Wyrok Namiestnika Królewskiego, pod dniem 13 września roku teraźnieyszego, iest następuiącego brzmienia: „Gdy N. Pan nayłaskawiey rozkazać raczył, ażeby dozwolonem było Komorze Brześcia litewskiego expedyiować wszelkie towary, pochodzące z jarmarkow warszawskich do Rossyi, które dotąd tylko przez porta morskie wprowadzać było wolno; chcąc zapobiedz w myśl Ukazu Jego Cesarsko-Królewskiey Mości, wszelkiey w tym rodzaiu defraudacyi, oraz zapewnić, by zkąd innąd towary takowe nie wchodziły, zalecamy Kommisyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi, oraz Kommissyi Rządowey Przychodow i Skarbu, aby wcześnie publiczność handluiącą, oraz Urząd jarmarczny zawiadomiły:

1) Iż żadne inne towary, Komorą Brześcia litewskiego do Rossyi wpuszczane niebędą, iak tylko te, które na jarmarkach warszawskich zakupione, Taryfą Rossyyską 1816 roku publikowaną, nie są zakazane, za opłaceniem naznaczonego cła wchodowego, i z zachowaniem formalności Ustawami Cesarstwa przepisanemi.

2) Towary te, na jarmarkach warszawskich zakupione, i do Rossyi przeznaczone, opatrzone bydź muszą w świadectwo Głównego Urzędu celnego warszawskiego, stwierdzonego podpisem Radcy Stanu Kazimierza *Wichlińskiego*, Dyrektora jeneralnego podatkow niestałych, i opatrzone pieczęcią Kommissyi Rządowey przychodow i Skarbu, inaczey wpuszczonemi niebędą.

3) Swiadectwa te, drukowane w 2ch exemplarzach, każdemu z wyprowadzaiących towary do Rossyi wydane będą za opłatą zł. 6 — Jednę z tych ceduł, prowadzący towar złożyć będzie winien na Komorze Królestwa Polskiego, w *Terespolu*; przez co wolnym będzie od rewizyi tychże towarow, iako już przez Komorę Warszawską wyexpedyiowanych — Wykonanie niniejszego, obudwom Kommissyom zalecamy.

Działo się w *Warszawie* na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 13 września 1817.

Wyrokiem Namiestnika Królewskiego z dnia 21 października postanowiono: iż urzędnicy i oficyaliści administracyyni i sądowi, teraz w służbie publiczney zostaiący, i dopóty, dopóki w niey zostawać będą, maią bydź tém samem uważani, iako będący na liście kandydatow do urzędow administracyynych i sądowych.

O Pomniku Xięcia Poniatowskiego.

W tych trudnych czasach, po tylu klęskach narodowych, przy zupełnem zatrzymaniu się intrat z dóbr ziemskich, wielu obywateli, pomimo naygorliwszych chęci uczczenia pamiątki ś. p. Xięcia Józefa *Poniatowskiego*, nie mogą należeć do ofiar, które inni składaią na wystawienie mu Pomnika, zaświadczaiącego potomnym wiekom wdzięczność współrodakow. Chcąc przeto każdemu ułatwić uczestnictwo do tego narodowego czynu, donosiemy publicznie, iż nietylko ofiary w pieniądzach składać na ten cel można, lecz równie użytecznemi będą wszystkie ofiary w starey miedzi, cynie, w iakich bądź postaciach, iako też nie potrzebne dzwony i inne kawałki bronzu. — Kommissarze Delegowani do Obwodow, i Prezesowie Kommissyy Woiewódzkich proszeni są, aby te obywatelskie ofiary przyymowali, i na dostarczoną ilość funtow metalu kwity wydawali, z którego rachunek z równą iak z pieniędzy skrupulatnością w gazetach zdawanym będzie.

W *Warszawie* dnia 20 Października 1817 roku.

Adam Xiążę *Czartoryski.*

S. *Mokronowski.*

W *Warszawie* ciągle odbywają się wybory deputowanych zgromadzeń gminnych na seym. Listę obranych umieścimy późniey: teraz umieszczamy listę mianowanych marszałków na mieysce uwolnionych od tego urzędowania: Marszałkiem Seymiku Powiatu Miechowskiego Pan Dawid *Oebszelwitz*. Ptu Krakowskiego P. Mikołay *Gostkowski*. Pttu Kieleckiego P. Franciszek *Dobiecki*. Powiatu Radzieiowskiego P. *Biesiekierski*, Radca Depart. Powiatu Brzeskiego, P. *Morzycki* Sędzia Pokoiu. Pttu Tomaszowskiego P. Franciszek *Jeżowski*. Zgromadzenia Gminnego Powiatow Łęczyckiego i Zgierskiego Pan Stanisław *Kozerski*. Zgromadzenia Gminnego Powiatow Krasnostawskiego i Chełmskiego Pan *Styczyński* Radca Powiatowy. — Postanowienie Namiestnika Króleskiego z dnia 21 pazdziernika r. t. przepisuje: iż w zdarzeniu niemożności znaydowania się na seymiku mianowanego marszałka, mieysce jego ma zastąpić pierwszy z obecnych sędzia pokoju tegoż powiatu, a na zgromadzeniu gminném sędzia pokoju, wezwany przez kommisarza obwodowego.

ZAGRANICZNE WIADOMOSCI

Anglia.

Londyn, dnia 14 października. Mówią, że Królowa z Xiężniczką *Elżbietą* uda się d. 3 listopada do *Bath*, dla brania tam kąpieli.

Traktat między Francyą i Portugalią, względem odstąpienia dla Króla Jmci chrześciańskiego *Guyany*, d. 28 sierpnia zawarty, obowiązuie Króla Jmci portugalskiego do uskutecznienia tego odstąpienia w przeciągu trzech miesięcy.

Zapewniaią, że tu odbywaią się teraz układy względem związku przeciw Barbareskom.

Lord *Whitworth*, dotychczasowy Wice-Król Irlandzki, którego zdrowie bardzo iest zwątlone, siadł był na okręt dla płynienia do *Anglii*, ale przeciwne wiatry zmusiły go powrócić do *Dublinu*. Hrabia *Talbot*, teraźnieyszy vice-Król Irlandzki, przyymowany był w *Dublinie* z wielką uroczystością.

Gazety nasze zawieraią nawet angielskie wiersze o *Jerzym Czerny*!

Odroczenie Parlamentu przedłużone zostało od 3 listopada do 16 grudnia.

Hiszpański poseł, Xiążę *San Carlos*, i Pruski Poseł, Baron *Humboldt*, mieli wstępną audyencyą u Xiążęcia Regenta, który ich nader uprzeymie przyiął.

Mówią, że Xiążę *San Carlos*, chce wysłać syna swego do kollegium jezuickiego do *Stonyhurst* w hrabstwie *Lancaster*.

(*z gaz. berl.*) Gazeta *Kuryer* pisze, iak następuie, o towarzystwach, które się zawiązuią na stałym lądzie w zamiarze nieużywania rękodzieł angielskich. „Nierozsądne przedsięwzięcie niektórych osób, które pozawiązywały prywatne towarzystwa, przeciw używaniu rękodzieł angielskich, miało też, iak mówią, znaleść wstęp do wielu miast szląskich. Rozumiemy, że ta mała podjazdowa woyna domow prywatnych stanie się na kilka miesięcy panuiącą modą na stałym lądzie, poki interessanci niedorzeczności swey niepoznaią i nieuczuią. „ Czyliż niezdałoby się *Kuryerowi*, wyraża gazeta berlińska, uznać za przyzwoitszą godności angielskiey, iżby zamiast tak niedelikatnego łaiania, spokoynie i cicho czekać, póki ta nierozsądna i dziwaczna, kilkomiesięczna moda, sama nieustanie; albo może się też w mądrości swey przekonał, że dobrowolny na rozsądku i prawiejodwetu oparty systemat lądowy niebezpiecznieyszym z czasem stać się może, aniżeli systemat lądowy *Bonapartego*?

Do historyi obyczaiow, albo raczey do historyi nieobyczaiow, należy także następuiące, godne uwagi pismo peryodyczne, co miesiąc wychodzące, którego początkowe numera już wyszły: „Roczniki pięknego świata (*of galantry*,) zawieraiące zbiór sądowego rozpoznawania spraw, tyczących się niewierności małżeńskiey, i t. p., które się

odbyły za czasow teraźnieyszego rządu przez *A. Moore*, LL. D.„

Młody *Watson* żyie w blizko ci *Filadelfii*. Zebraną została dla niego składka. Sam on opowiada, iakim sposobem umknął. Przyiaciele iego ponarzynali mu w wielu mieyscach twarz, i mieysca te sztucznie rozjątrzyli, ażeby go uczynić podobnym do trędowatego. Sporządzono dla niego grubo wywatowaną suknią, kroiem kwakrow, i tak siadł na płynący do *Filadelfii* okręt *Wenus*. W *Dunen* okręt ten zatrzymany został, a za odebraniem przez telegraf wiadomości, że się *Watson* na nim znayduie, ściśle był przeyrzany. Uszedł on podeyrzenia przez zwodniczą powierzchowność swoię i przez ostre, a prawdziwie kwakrowskie odpowiadanie; „Co cię obchodzi imie moie, oto móy pasport, idź, gdzie chcesz!„ Ale iakże się zadziwił Kapitan okrętu, wysiadaiąc na ląd w *Ameryce*, gdy ze starego, otyłego Kwakra, młody wysmukły *Watson* wyskoczył.

Francya

(*Z Korr. hamb.*) *Paryż, dnia 11 października.* Podług naszych gazet, Pani *Krüdener* z 50 wyznawcami swemi chce się udadź teraz do *Paryża*, a podług innych, już tu przybyła.

W *Rouen* trybunał miał się oświadczyć za niewłaściwy do sądzenia sprawy przeciw mniemanemu, *Ludwikowi XVII*; poczem przewieśdź go miano do *Paryża*.

Pod teraźnieyszym rządem naszym, odżyła nadzieja, że z czasem uskuteczniona zostanie wielkie dzieło, które ieszcze w roku 1770 rozpoczęte, ale częstokroć przerywane było, to jest: utworzenie komunikacyi morza północnego ze śrzodziemnem, za pomocą kanałów rzeki *Somme* i innych. Roboty około tego idą, z pośpiechem.

Na cmentarzu *Pere Lachaise* buduią teraz nagrobek dla Jenerała *Masseny*, Xiążęcia *Eslingen*, Marszałka Francyi. Podstawa z ciosanego kamienia, na którey ma się wznosić ostrosłup z marmuru kararyyskiego, jest prawie skończona.

Paryż, dnia 14 października. Zawczora Król podpisał kontrakt ślubny Marszałkowey *Augereau*, Xiężny *Castiglione*, z Panem *Camille de Sainte Allegonde*. Mówią, że Xiężna wszystkie tytuły swoie zachowa.

Wczora Xiążę *Angouleme*, jako W. Admirał Francyi, wyjechał, dla odprawienia podróży inspekcyyney, przez *Havre* i *Dieppe*. Xiążę Damas i 2 Adjutanci towarzyszą Xięciu *Angouleme*, który z *Rochefort*, uda się na powrót do *Paryża*.

Nowy „Systemat świata Jenerała *Allix*„ przełożono w *Medyolanie* na ięzyk włoski.

Pani *Krudener*, którą gazety tuteysze już do *Paryża* sprowadziły, nie otrzymała w Colmar pozwolenia jechać daley, ale zmuszona była opuścić we 24 godzinach terrytoryum francuzkie. Stary zagraniczny pasport z roku 1815 nie zjednał w sprawie tey żadnego względu.

Zbiór tegoroczny wina w Szampanii jest mierny.

Hrabia *Rostopczyn* przybył znowu do *Paryża*.

Wkrótce wydzie tu opis prywatnego życia Pana *Necker*, pióra zmarłey Pani *Stael*.

(*Z gaz. berl.*) Xiążę *Richelieu* znayduie się znowu w *Paryżu*; zawczora pracował już z Królem.

Dnia 15 Sąd prewotalny w *Lyonie* postanowi wyrok na członkow spisku lionskiego. Pani *Lavalette*, (żona dawnieyszego poborcy departamentu *Alp górnych*) którą obwiniono o porozumienie się ze spiskowemi, zawiezioną tam została, i iuż raz w sądzie słuchaną była.

Z okoliczności obchodu żałobnego d. 16 października, jako w dniu śmierci Królowey *Maryi Antoniny*, wydane iest ogłoszenie. Król nie chce, ażeby w czasie nabożeństwa mowy iakie były miane, tylko, żeby po ewanjelii list Królowey, był odczytany.

Podczas obrótów 12 batalionów grenadyerskich na równinie Villiers d. 9, Xiążę *Angouleme* spadł z konia; szczęściem jednak, nieodniosł innego szwanku.

Hrabia *Beugnot* ma zmienić Hrabiego *Blacas* w *Rzymie*, i ukończyć z potrzebną modyfikacyą rzecz względem konkordatu. Hr. *Blacas* uda się z sekretném poleceniem do Hiszpanii.

Starożytny poważny zamek *Montmorency*, gniazdo pierwszey i naystarszey familii Baronów francuzkich, kupiony został przez towarzystwo znane pod imieniem *Bandenoire*, i ma bydź zniesiony.

Akademia Lugduńska wyznaczyła w roku przeszłym nagrodę za naylepszą odpowiedź na zapytanie: *Jakimby sposobem po długiey rewolucyi można wpoić w lud uczucia miłości oyczyzny i Króla.* Ze 20 nadesłanych w tey mierze pism, żadne nie było dostatecznem, i dla tego nagrodę zostawiono do przyszłego roku.

Szwecya i Norwegia.

N. Król *Szwecyi i Norwegii*, zważywszy wielki nieład, w którym się Bank Malmoeski, co do wypłaty długów handlowych (*discont*) przez złe zarządzanie znayduie, wydał w skutku uchwały Rady Stanu następuiący Uniwersał, zwołuiący *nadzwyczayny Seym Szwedzki*:

„My *Król* etc. Oświadczamy Wam, Naszym kochanym wiernym Mężom i Poddanym, Stanom Królestwa Szwedzkiego, Hrabiom, Baronom, Arcybiskupowi, Biskupom, Rycerstwu Szlachcie, Duchowieństwu, Mieszczanom i Włościanom. Nasze szczególnieysze względy, łaskawą przychylność i sprzyiaiące chęci z Bogiem Wszechmogącym. Podczas, gdyśmy się z ustawiczną gorliwością o utorowanie nowych drog dla popierania pomyślności powszechney starali, i gdy nas w tem spokoyny i szczęśliwy bieg spraw rządowych, regularne wypłacanie podatków, kwitnące rolnictwo i przemysł, tudzież spokoyne stosunki z Mocarstwami zagranicznemi, wspierały; dowiedzieliśmy się z pomnożoną miarą niespokoyności o złem położeniu, w którem się obecnie część działań Banku diskontowego znayduie.

Lubo ten Bank zwierzchniczemu zarządowi Naszemu nie podlega, a zatem bezpośredniego związku z należącym do nas zarządem wewnętrznym nie ma, zważyliśmy przecież, że utrzymanie iego wierzytelności (kredytu) z prawem każdego Współobywatela i bezpieczeństwem publicznem, tak bezwarunkowo iest połączone, żeśmy dla poparcia tak ważnego celu zwołanie Stanów za rzecz potrzebną uznali, które to Stany, iak same są twórcami tego Banku, iak też iedynie tylko same, naydzielnieysze i naypewnieysze środki do dopełniania obowiazkow iego obmyśleć zdołaią.

Z tego powodu zalecamy i rozkazuiemy łaskawie wam wszystkim Stanom tego Królestwa, abyście się dnia 20go przyszłego miesiąca października, w naszem stołecznem mieście *Sztokolmie* znaydowali; Władze zaś są obowiązane wszystkich przepisów ustawy seymowey, co do wyborow (elekcyi), pełnomocnictw, i innych do tego należących okoliczności, iak nayściśley dopełnić, a przy tem oraz ściśle zachować §. 77my pomienioney ustawy seymowey w tey osnowie: „Że w razie, gdyby który Deputowany seymowy w ciągu Seymu lub podczas podróży swoich na Seym i do domu, słowem lub uczynkiem, skrzywdzonym, albo też także i po Seymie z powodu owoczesnego zachowania się swoiego, zaczepionym został, takowy postępek według 111go §fu konstytucyi, śmiercią karanym bydź powinien.„

Według tego ma więc każdy posłusznie postępować, i zostaiemy wam wszem i każdemu z Naszą Królewską łaską i dobrocią przychylnymi, Bogu

Was Wszechmogącemu szczególniey polecaiąc. W zamku Sztokolskim dnia 1 października 1817. (Podpisano) *Karol.*

Ponieważ według konstytucyi Stany Szwedzkie co 5, a Norwegskie co 3 lata porządkowo zgromadzać się powinny, przeto byłby Seym Szwedzki dopiero w roku 1820 nastąpić musiał; że zaś *Storthing* (Seym Norwegski) w przyszłym miesiącu Stycznia w *Christianii* z porządku przypada, przeto były iuż od nieiakiego czasu oznaki równoczesnego Seymu Szwedzkiego w *Karlsztadzie*, niedaleko granicy Królestw oboyga. Szczupłość mieysca tamże i powod w powyższym Uniwersale Królewskim oznaymiony, dały teraz tey rzeczy inny obrot.

Warto iest z resztą teraz tu namienić, że Narod Szwedzki według ostatniego liczenia z roku 1815go, 2.464.941, czyli o 57.735 dusz więcey, aniżeli w roku 1813 wynosi. Z tych reprezentuie się na Seymie 9523 osób, należących do 1164 pokoleń szlacheckich, 15.202 osób stanu duchownego 64.755 osób stanu mieyskiego, i 1.765.397 osób stanu włościan; inni, którzy się do żadnego ze czterech pomienionych stanów w szczególności nie liczą, i do Stanów Królestwa nie należą, wynoszą około 60.000 osób do rodzin nieszlacheckich woyskowych, urzędników cywilnych, uczonych, posiadaczy dóbr i kopalni, i innych rodzin prywatnych należących, tudzież niemal 500.000 mieyskich urzędników, rzemieślników na prowincyi, robotnikow morskich, górniczych, fabrycznych i innych, iako też służących. Stan włościan, który w innych kraiach zazwyczay iedną trzecią część ogólney ludności, w *Szwecyi* zaś przeszło dwie trzecich części oneyże wynosi, składa się z 636.853 włościan, między którymi się 153.797 posiadaczy własnych gruntów, 4265 osadników od roku 1805 i 199.196 parobkow znayduie. Do reszty klass należy około 26.000 właścicieii dóbr i osób prywatnych w służbie nie zostaiących, 5784 Urzędników, 1900 Officerów, 3772 kupcow i fabrykantow, 3034 sług kupieckich, 22.777 rzemieślnikow, czeladników i uczniow, 6.200 ludzi fabrycznych, 11.000 żeglarzy i maytkow, 14.000 górnikow, 3.200 węglarzy, traczy i maziarzy, 2.700 oberżystów, karczmarzy etc. Ludność 86ciu miast Szwedzkich wynosiła ogółem 248.029 mieszkańców, z których 36 miast niżey tysiąca, 25 od 1 do 2000, 8 miast od 2 do 3000, 8 miast od 3 do 4000, 6 miast od 4 do 10.000, w szczególności zaś miasto *Karlskrona* 11.860, *Gothenburg* 21.788, a *Sztokolm* 78.989 mieszkańcow, liczyły.

Od dnia 1 października przywodzi się do skutku urządzenie Królewskie pod dniem 30 Kwietnia, zakazuiące sprzedawania i używania kawy w publicznych domach, tudzież na iarmarkach i aukcyach w całey *Szwecyi*. Z końcem tego roku ustanie także używanie win Szampańskiego, Burgundzkiego, Malvasier, Cap i Tokayskiego, niemniey zagranicznych likworow i piw.

Niemcy

Powszechnem iest życzeniem, ażeby Seym Związku Niemieckiego w *Frankforcie* wziął handel zbożowy pod rozwagę.

Interessa polityczne Królestwa Wirtemberskiego żadney wielkiey nie doznały odmiany. Obywatele dawnego kraiu nie chcą powiększey części uprzasząc o zaprowadzenie konstytucyi, której projekt większość Stanów na ostatniem Zgromadzeniu odrzuciła. Król trzyma się ściśle mądrego swoiego systematu. Nie chce żadney konstytucyi narzucać narodowi, kiedy iey sam nie pragnie; stara się atoli, ażeby poddani iego używali korzyści szczególnych artykułów wspomnioney Konstytucyi. Miasto *Sztuttgard* nie chce obierać nowych Reprezentantow, lubo dawnieysi nie mogą bydź czynnemi, bo przepisaney przysięgi nie wykonali.

Hrabia *Malchus*, były Minister skarbu Westfalski, został mianowany przez Króla Wirtemberskiego Vice-Prezesem Izby Skarbowey.

Algier

Podług ostatnich doniesień z *Algieru*, wybuchnęła tam znowu *rewolucya*; dotychczasowego Deja udusić miano, a na ten stopień ieden z iego ministrow wyniesiony został. Jednakże wiadomości te potrzebuią potwierdzenia.

ROZMAITE WIADOMOSCI

(*Z gazety ryzkiey Zuschauer*) Ze *Szwaycaryi* pochodzi uwaga, że obchód reformacyi nieprzypada na ieden dzień w obu wyznaniach: gdyż *Zwingli* opowiadania swey reformacyi rozpoczął dnia 1 stycznia 1517 roku.

Chociaż w pruskich prowincyach nadreńskich duchowieństwo luterskie i reformowane, wspólne odprawiały synody, jednakże znaiomsi rzeczy wątpią bardzo, iżby zjednoczenie obu wyznań nastąpić mogło: nie dla różnicy zasad wiary, ale dla różnicy ustaw kościelnych. Reformowani posiadaią przywileie, których zrzec się nie zechcą; a bardzo iest niepodobna, iżby luterskiemu też prawa nadane bydź miały. Poniższe porównanie stanu obu wyznań wpomienionych prowincyach, stanie się rzeczą bardzo oświecaiącą w tey mierze.

1. U lutrow wszelka powaga Kościelna pochodzi od Panuiącego, do którego i prawa episkopalne, prawie bez ograniczenia, należą.—U reformowanych powaga władz kościelnych prosto od kościoła zależy.

2. Od luterskiego Synodu wybrany, jeneralny superintendent, powinien bydź potwierdzony przez władzę panuiącą.— Wybrany przez synod reformowanych prezes, assesor i skryba nie potwierdzaią się przez panuiącego.

3. Luterski jeneralny inspektor działa na podanie i w mocy rządu.— Moderatorowie reformowanego Synodu (Prezes, Assesor i Scriba) działaią na podanie i z mocy synodow i zgromadzeń.

4. Luterscy Kaznodzieie, co do swoiey nauki i konduity, są pod dozorem rządu kraiowego.—Reformowani kaznodzieie zostaią pod dozorem Synodow i jeneralnego Synodu czterech Zjednoczonych kraiow: Juliaku, Kliwii, Bergu i Marchii. Przez co reformowani, za przeszłego króla *Fryderyka Wilhelma*, wyięci zostali od drugiego urządzenia dla czystości nauki; a luterscy kaznodzieie są mu poddani.

5. Synod u Lutrow iest tylko zgromadzeniem Kaznodziejow — U reformowanych iest zjednoczeniem zgromadzeń, i dla tego na klassach i Synodach starsi z predykantami zasiadaią, i maią równe prawo głosowania.

Dozwala się drukować: Z. Niemczewski Prof. O. Komit. Cenz. Członek.— w Drukarni XX. Pijarów

Dalszy ciąg katalogu xięgarni Uniwersyteckiey.

Curce (Quint) Histoire d'Alexandre le Grand; traduite par Beaurée, augmentée de supplémens nouvellement traduits; ornée de notes, de cartes geographiques. etc. 2. vol. in 12mo *le texte vis-à-vis.* Lyon 1810. . . . . 2 R.

Curti. Mémoires historiques et politiques sur la republique de Venise, redigés en 1792, revus corrigés et enrichis de notes par lui même 2. vol. in 8vo. Paris 1802. . . . . . 3 R. 50 C.

Cuvier. Regne animal, considéré d'aprés son organisation en 4. vol. 8. Paris 1817. . . 9 R.

Da Cunha (Joseph Anastase) Principes de Mathèmatiques (Savoir: ceux de l'arithmetique, de la geometrie, de l'algèbre, de son application à le géometrie et du calcul différentiel et integral, exposés d'une manière entièrement nouvelle trad. littéralement du portugais par J. M. D'Abreu 1. vol. in 8vo. Paris 1816. . . 2 R.

D'aguila. Découverte de l'orbite de la terre du point central de l'orbite du soleil. Leur situation, et leur forme, de la section du zodiaque, par le plan de l'equateur, et du mouvement concordant des deux globes; avec figures 1. vol. 8vo. Paris 1806. . . . . 4 R.

Dalmas. Recherches historiques et medicales sur la fièvre jaune, précédées d'un rapport de la société de l'ecole de médécine de Paris sur cet ouvrage in 8vo. Paris 1805. . . 1 R. 40 C.

Damberger, Chr. Fr. Voyage dans l'interieur de l'Afrique depuis le Cap de Bonne Esperance á travers la Cafrerie, les royaumes de Mataman, d'Angola, de Mussi, de Monoemugin, de Muschako, etc. commencé en 1781. et achevé en 1797. Paris an IX. 2 vol. in 8vo. 3 R. 50 C.

Dampmartin A. H. Esquisse d'un plan d'éducation. Berlin 1796. in 8vo. . . 1 R. 65 C.

Dangers (les) de l'enthousiasme, ou les illusions de la vie 2. vol 12mo. Paris 1802. 1 R. 30 C.

— (les) de l'intrigue, par *de-la-Vallée* auteur du Négre, comme il-y-a peu de blanc 4. vol. in 18. Paris . . . . 2 R.

— (les) de la seduction, et les faut pas de la beauté, ou les aventures d'une viliagaoise et de son amant in 18. par J. B. Nougeret 2. vol. in 12mo. Paris . . . . 1 R. 30 C.

Daniel. G. Histcire de France, depuis l'etablissement de la monarchie française dans les Gaules, nouv. edition, augmentée de notes, de dissertations critiques et historiques de l'histoire du regne de Louis XIII. et d'un journal de celui de Louis XIV. et ornée de plans, de cartes géographiques, et de vignettes representant de medailles et des monnoyes de chaque regne 17. vol. in 4to. relié superbement Paris 1755-57. (Ouvrage rare) . . . . 65 R.

Danse (la) ou les Dieux de l'opera poème par J. Berchoux 1. vol. in 18. fig. Paris 1806. 1 R. 35 C.

Daru la Cléopedie 8vo. Paris an VIII. . . 55 C.

Daubanton, A. G. Traité pratique formulaire général du commerce interieur et maritime d'aprés le code de commerce et les codes français et de procedure réunis 2. vol. in 8vo. Paris 1808. . . . . 7 R.

Daube L. J. J. Essai d'idéologie, servant d'introduction à la grammaire générale. Paris an XI. in 8vo. . . . . 2 R. 20 C.

Daubuisson. De mines de Freibourg en Saxe et leur exploitation 3. vol. 8. Leipsic 1803. 5 R. 50 C.

Daulnoy. Calcul des interets de toutes les sommes à tous les taux, et pour tous les jours de l'année suivi du tarif des bénéfices resultans de toutes les speculations et d'un tableau relatif aux escomptes 1. vol. in 12mo. Paris 1807. . . .

— Contes des fées, ou les enchantemens des bonnes et mauvaises fées, nouv. et belle edit. orné de 28. jol. grav. 5. tres gros vol. in 18. Paris 1810. . . . . 5 R.

— Les mèmes 4. vol. in 12mo. . . 3 R. 40 C.

David E. Recherches sur l'art statuaire chez les anciens et chez les modernes, ouvrage couronnée par l'Institut 8. Paris 1805. . 2 R. 70 C.

Davila H. C. histoire des guerres civiles de France sous les regnes de François II. Charles IX. Henri III. et Henri IV. traduit de l'Italien avec des notes critiques et historiques 3. vol. in 4to. Amsterdam 1757. . . . . 14 R.

Debarre. Le Bon père ou la fille inconnue 12. Paris 1801. . . . . 70 C.

Debon. Les aveux de l'amité 12mo. Paris 80 C.

Decades du Cultivateur, contenant précis historique des événemens révolutionnaires de l'an II. republicain cours de morale naturelle, culture pratique, tant des jardins potagers et à fruits, que de la campagne en général, avec les planches nécessaires a l'intelligence de l'agriculture. Paris an III. 12. vol. en 6. in 18. 2 R. 50 C.

Decade philosophique, litteraire et politique . .

Decandolle. Essai sur les proprietés médicales des plantes, comparées avec leurs formes exterieures et leur classification naturelle, 4to. Paris an XII. . . . . 1 R. 25 C.

Decartes J. F. Moyens d'asseoir l'impôt foncier dans la proportion la plus juste in 8vo. Paris 1802. . . . . 35 C.

Decombles, Ecole du jardinier potager, 5e edit. augmentée du traité de la culture des pêchers 2. vol. in 12mo. Paris 1812. . . . 2 R. 40 C.

Defense des premières vérités ou refutation de la théorie physico-mathematique des l'organisation dès mondes 1. vol. in 8vo. Paris 1806. . 50 C.

Degerando Eloge de Darnarsais, discours qui a remporté le prix proposé par la seconde classe de l'Institut national le 15. Nivôse an XII. 8vo. Paris an XIII. . . . . 90 C.

Dejeuners (les) champetres 2. vol. 18. Paris 85 C.

Delaborde. Itineraire descriptif de l'Espagne ou tableau élementaire de differentes branches de l'administration et de l'industrie de royaume 5. vol. in 8vo. et atlas Paris 1808. . . 20 R.

Delagardette, nouvelles regles pour la pratique du dessein et du lavis de l'architecture civile et militaire. Paris an XI. in 8vo. . . 2 R. 70 C.

Delagrive Manuel de Trigonometrie pratique, revu et augmenté de tables de Logarithmes à l'usage des ingénieurs, et principalement de ceux qui s'occupent de l'arpentage et du cadastre par Reynaud. nouv. ed. 8vo. Paris 1806. 2 R. 80 C.

Delambre. Abrégé, ou leçons éléméntaires d'Astronomie theorique et pratique, données au collège de France, 1. vol. in 8vo. avec 14. pl. Paris 1813. . . . . 4 R.

Délamétherie J. C. de l'homme considéré moralement de ses moeurs, et de celles des animaux. Paris an XI. in 8vo. . . . . 5 R. 35 C.

— Journal de phisique, de chimie, d'histoire naturelle, et des arts, avec des planches e 1 taille douce. Paris gr. in 4to. T. XLII. XLIX. LI. LVII. . . . . 84 R.

— Principes de la philosophie naturelle, ou de la naturelle des êtres existans nouv. ed. in 8vo. Paris 1805. . . . . 3 R.

— Théorie de la terre, 2de edit. corrigée et augmentée d'une mineralogie 5. vol. in 8vo. fig. et portr. de l'auteur Paris an V. . . . . 15 R.

Delandine, Histoire abrégée de l'imprimerie, ou précis sur son origine etc. 8. Paris 1815. 2 R. 20 C.

Delaplace. Le Valere Maxime français, livre classique 2 vol. in 8vo. Paris . . . 4 R. 30 C.

Delarue Quelques Idées sur le mode de constater les délits, suivies du precis historique du procés de Pacot in 8vo. Paris 1803. . . 1 R. 10 C.

Dalassemens champêtres, ou élite de poesies pastorales trad. de l'allem. par Paillet 18. Paris 45 C.

Delaveau G. Dmitri et Nadiejda ou le Chateau d'Oural, nouvelle russe Moscou 1808. in 12mo. 2 vol. . . . . 2 R. 15 C.

Delille Jacques Dithyrambe sur l'immortalité de l'ame etc. Paris an X. in 8vo. . 1 R. 30 C.

— Oeuvres, cont. l'Eneide de Virgile, avec le texte en regard 4 vol. gr. 4to Paris en XII. 30 R.

— Les Georgiques traduits en vers français 1 vol. in 18. av. fig. Paris 1812. . . . 1 R. 90 C.

— L'Homme des Champs, ou les Georgiques françaises; nouvelle edition avec beaucoup de variantes et de morceaux ajoutés par l'auteur 8.

Paris 1805. sur pap. velin figures et vignettes Nº XIII. . . . . 8 R. 30 C.
— Le même pap. velin fig. et vignettes avant la lettres Nº XII. . . . . 10 R.
— Le même pap. fin figures Nº IX. 3 R. 50 C.
— Le même pap. fin fig. et vignettes Nº VI. 5 R. 50 C.
— L'Imagination poème 2 vol. gr. in 4to. Paris 1806. . . . . 13 R.
— Paradis perdu de Milton poéme heroique traduit de l'anglais en vers francais le texte en regard et la traduction des notes d'Adisson 3 vol. in 18. Paris 1805. . . . .
— La pitié, poème ornée des figures imprimée sur pap. velin 4to. Paris 1805. . . . 28 R.
Delphinette, ou le mépris de l'opinion, par J. B. Dubois 3 vol. in 12mo. Paris 1803. 2 R. 40 C.
Demoustier C. A. Lettres à Emilie sur la mythologie 6 vol. in 18. av. fig. Paris 1812. . 3 R.
— Auteur des lettres à Emilie sur la mythologique Oeuvres, 2 vol. in 8vo. avec son portrait Paris 1804. . . . . 5 R.
— Oeuvres complettes contenant, lettres a Emilie sur la mythologie 6 vol. Theatre 2 vol. Cours de morale 2 vol. consolations 1 vol. en tout 11 vol. in 18. fig. Paris 1812. . . . 6 R. 30 C.
— Oeuvres, contenant:
1. Lettres à Emilie sur la mythologie 6 vol. in 18. avec figures Paris 1812. . . 2 R.
2. Cours de morale 2 v. 18. Paris 1809. 1 R. 25 C.
3. Theatre 2 vol. in 18. Paris 1809. 1 R. 25 C.
4. Consolations et opuscules en vers et en prose 1 vol. in 18. Paris 1809. . 65 C.
— Lettres à Emilie sur la mythologique édition ornée de soixante deux gravures en taille douce 6 vol. in 18. imprimées sur beau papier Paris 1816. . . . . 6 R.
Denina. Tableau historique, statistique et moral de la haute Italie et des Alpes qui l'entourent in 8vo Paris 1805. . . . . 3 R.
Deparcieux, Essai sur les probabilités de la durée de la vie humaine; d'òu l'on eduit la manière de determiner les rentes viagères, tant simples, qu'en tontines, précédé d'une courte explication sur les rentes à termes, ou annuités; accompagné d'un grand nombre de tables 1 vol. in 4to. relié Paris 1746. *Ouvrage très rare* 10 R.
Deperthes, Histoire des naufrages; ou recueil des relations les plus intéressantes des naufrages, hivernemens, délaissemens, incendies, et autres evenemens funestes arrivés depuis le XV. siècle jusqu'à nos jours nouvelle édition refondue, corrigée et augmentée par J. B. Eyriés 3 vol. in 12mo. avec figures Paris 1815. . 3 R. 60 C.
Desaintange, Les fastes d'Ovide, traduction en vers avec des remarques 2 vol. in 8vo. Paris 1804. . . . . 4 R. 80 C.
Deschatres. Moyen d'asseoir l'impot foncier dans la proportion la plus juste 1 vol. in 8vo. Paris 1802. . . . . 85 C.
Descôtes F. F. L'accord parfait des sciences morales et politiques avec la religion chrétienne 12. Göttingue . . . . 65 C.
Description des arts et metiers, publiés ou approuvés par l'academie des sciences; édition originale faite sous les yeux des auteurs; formant environ 95 volumes ou cahiers grand in folio, avec une très grande quantité de planches en taille douce. Paris . . . . 210 R.
On vend separement les articles de cet ouvrage.
— d'une machine inventée en Angleterre pour blanchir le linge 12. Strasbourg . . . 70 C.
Desforges. Adelphine de Rostanges ou la mère qui ne fut point épouse 2 vol. 12. Paris 1 R. 70 C.
Desmalin. Oeuvres, prém. édition complette, publiées d'après ses manuscrits avec son eloge historique par M. de Tresseol 2 vol in 12mo. Paris 1778. rel. en veau . . . 2 R. 55 C.
Desmarest. Histoire naturelle des Tangaras des Mankins et de Todiers avec figures imprimées en couleur d'apres les dessins de Mlle Pauline Courcelles éleve de Barabaud 12 livr in folio pap. velin superf. de Jesus. Paris 1805. . . . . 179 R.
Desessarts N. L. M. Nouveau Dictionnaire bibliographique portatif, précédé des conseils pour former une biblioteque peu nombreuse, mais choisie, dans tous les genres 2e edit. Paris an XII. in 8vo. . . . . 2 R. 60 C.
— Galerie des orateurs grecs et latins ou tableau des effets de l'eloquence chez les anciens; 1 vol. in 8vo. avec portr. 8. Paris 1806. . . 80 C.
— Les siecles litteraires de la France, ou nouveau dictionnaire historique, critique, et bibliographique de tous les ecrivains, francais, morts et vivans, jusqu'a la fin du XVIII. siècle 6 vol. et suplement. Paris an VIII. in 8vo. 18 R. 45 C.
Desodoards Fantin, Histoire de France, depuis la mort de Louis XIV. jusqu'à la paix de Versailles de 1783. 8. vol. in 12. Paris . . 8 R.
— De l'institution des societés politiques, ou theorie des gouvernemens 8, Paris 1807. . . 2 R.
— Revolution de l'Inde pendant le 18. siècle ou memoires de Typoo-Zaeb, Sultan de Mysore, ecrits par lui même, et traduits de la langue indostane; 2 vol. in 8vo. Paris 1796. . . . 2 R.
Desordres (les) de l'amour, ou les etourderies du chevalier Desbrieres 2 vol. in 12mo. Paris 90 C.
Destruction la, de la ligue, où la reduction de Paris, piece nationale en 4. actes. Amsterdam 1782. in 8vo. . . . . 1 R. 50 C.
Destuit-Tracy. Elemens d'Ideologie 3 vol in 8. Paris . . . . 6 R. 80 C.
Develey. Em. Elémens de Géometrie, distribués dans un ordre naturel et sur un plan absolument neuf. 2de edit. avec des changemens in 8vo. Paris 1816. . . . . 2 R. 40 C.
— Phisique d'Emile ou principes de la science de la nature présentés dans un ordre absolument nouveau. Paris 1802. in 8vo. . . . . 2 R.
Diable boiteux (le nouveau). Tableau philosophique et moral de Paris au commencement du XIX. siècle par l'auteur des fetes et courtisannes de la Grece; nouvelle edition, corrigée augmentée et enrichie d'anecdotes, inedites 4 vol in 12. fig. Paris 1803. . . . . 3 R. 20 C.
Diane de Poitiers, Duchesse de Valentinois, manuscrit trouvé dans les ruines du chateau d'Anet 2 vol. in 12mo. Paris 1805. . . 1 R. 40 C.
Dictionnaire de l'academie française 5 edit. impr. sur beau pap. stereot. 2 gr. vol. in 4to. Paris 1814. . . . . 14 R. 40 C.
— Des artistes, dont nous avons des estampes, avec une notice détaillé de leurs ouvrages gravés. Leipsic 1778. 4 gr. vol. in 8vo. . . 15 R.
— Bibliographique, historique, critique, des livres rares precieux, singuliers, curieux, estimés, et recherchés, qui n'ont aucun prix fixe; tant des auteurs connus, que de ceux qui ne le sont pas, soit manuscrits, soit imprimés etc. Paris an X. 4 vol. gr. in 8vo. . . . . 11 R.
— (Le) des commençans français latin, dans lequel on a eclairci ce qu'il y a de plus difficile pour les enfans nouv. edit. 8. relié Avignon 2 R. 40 C.
— Français-Allemand à l'usage des écoles et de l'etat bourgeois. Erlangen 1800. in 8. 6 R. 40 C.
— Des Girouettes, ou nos contemporains peints d'après eux-mêmes; Ouvrage dans lequel sont rapportés les discours, proclamations, chansons extraits d'ouvrages écrits sous les gouvernemens qui ont eu lieu en France depuis vingt-cinq ans; et les places, faveurs et titres qu'ont obtenus dans les differentes circonstances les hommes d'Etat, gens de lettres, généraux, articles sénateurs chansonniers, évêques, préfets, journalistes, ministres, etc. etc. etc.; Par une société de girouettes troisième édition, revue, recorrigée, et considerablement augmentée; ornée d'une gravure allégorique 1 vol. in 8. Paris 1815. . . 3 R.
— De Homonymes. Paris an VII. 8vo. 2 R. 15 C.
— Nouveau historique abregée de tous les hommes qui se sont fait un nom par des talens, des vertus, des forfaits, des erreurs etc. 8 vol in 8vo. Caen 1786. relié . . . . 26 R. 40 C.
— Italien-français et français-italien d'après *Alberti*, *Botarelli*, *Barreti* et autres 2 vol. in 12. Oblongs. Paris 1812. . . . . 3 R.
— Militaire portatif contenant tous les termes propres à la guerre; sur ce qui regarde la tactique, le genie, l'artillerie la subsistance, la discipline des troupes et la marine. On y a joint l'explication des travaux qui servent à la construction, à l'attaque, à la defence des places, et à la manoeuvre des vaisseaux, les termes des arts, mécaniques qui y ont rapport, comme ceux employés par les maçons, charpentiers, menuisiers, fergeurs, serruriers et autres; des details historiques, sur l'origine des differentes espéces, taut des offices militaires anciens et modernes, que des armes qui ont été en usage dans les differens tems de la monarchie 3 vol. in 12. Paris 1759. . . . . 5 R. 80 C.
— Raisonné des matieres de legislation civile, criminelle, de finance et administrative par C. P. D. 10. vol. in 8vo. Paris 1805–1806. . . 23 R.

(*Dalszy ciąg w następującym numerze*).

Wilno dnia 26 października 1817 Roku.

OGŁOSZENIA.

2. Od Rządu Gubernialnego Mińskiego ogłasza się, iż w tuteyszey Skarbowey Izbie na wzięcie w dzierżawę do roku 1819 Mińskich napitkowych poborow, będą się odbywały licytacye: pierwsza dnia 2, druga 5, a trzecia i ostateczna dnia 10 mca grudnia teraźnieyszego roku: przeto życzący zechcą przybywać dla powyżey wzmienioney licytacyi do teyże Skarbowey Izby z dostatecznemi ewikcyami, gdzie okazane im będą warunki. Roku 1817 mca października 4 dnia.

Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

---

2. Nauczyciel rysunkow w Szkole powiatowey Kowieńskiey Antoni Gassewicz na dniu 8 Października 1817 roku żyć przestał. Wzywaią się sukcessorowie onego, aby przybywali do Kowna do Dozorcy Szkoły z prawnemi dowodami dla odebrania pozostałey po nim szczupłey ruchomości, która w przypadku nie zgłoszenia się onych zostanie więcey daiącemu wyprzedaną. Roku 1817 października 25 dnia.

---

2. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonemu Janowi Sekretarzowi Prowincyonalnemu, Józefowi Koleskiemu Regestratorowi braciom rodzonym Ożagalskim, Ignacemu Zbrożka Podczasz Podol, Tomaszowi i Annie, oraz Romualdowi i Anieli Bochwicom Skar. Nowogrodz Konaktorow, Pozew przed Sąd Ziemski Wileński na roki teraźnieysze oktobrowe w sprawie Urodzonych Kazimiery z Gorskich Hrabini Tyszkiewiczowey dziedziczki dóbr Poszywinia pod assystencyą Urodz. Stanisława Hrabiego Tyszkiewicza męża, Antoniego Podkom. Szawell Dziedzica dóbr Szawkiań. Hipolita Prezydenta Grodzień. Tellsz. Dziedzica Dóbr Berżan Gorskich, Ignacego i Mawrycego Wizgirdow Łow Infl. dziedzicow dóbr Izdaga Alias Szawkian, Zofii Nagurskiey Sędzianki Ziem. Szawell. dziedziczki dóbr Likszel pod assystencyą opiekunow Felicianny iey Nagurskiey ad praesens Jucewiczowey w assystencyi męża Jana Jucewicza Marsz. odpowiednie wyniesiony oto: iż Obżałłni niemaiąc żadney pretensyi do dóbr Załłcych Poszywinia, Szawkian, Izdaga, Berżan Likszel w X. Zmudz. Pcie Szawellm położonych z Głów Korfow do Załłch przeszłych niewinnie kłuca, na wydatki narażaią; dla tego Załłcy okazuią ninieyszym Pozwem rzeczywistą Istotę całego dziedzictwa, w ten sposob Wilhelm Mikołaiewicz z Krzyżborka i Marya Elżbieta Szerynowna Korfowie małżonkowie, dobra Ziemskie w X Zmudz. w Ptcie dawniey Berżańskim, a dopiero Szawell. nazwane Poszywinie, Berżany, Szawkiany i Likszele prawem wieczności w Roku 1636 febr. 20 pisanym, tegoż czasu marca 6 dnia w Grodz. Rossieńskim przyznanym od Urodz. Wacława Janowicza i Katarzyny Mikołaiowny Karppiowny na spólne Imie nabyli. Ciż to Korfowie małżonkowie czworo potomstwa z sobą spłodzonych mieli, to iest: dwóch synow Mikołaia i Jana, i dwie córki Emerencyannę i Maryannę Korfowny, a tak gdy Marya Elżbieta Szwerynowna Korfowa połowiczna rzeczonych maiętnościow dziedziczka, bez żadney dyspozycyi życie swoie ukończyła, Połowa dziedzictwa spomnionych dóbr, iako po matce na dwóch synow Mikołaia i Jana, i na dwie córki Emerencyannę i Maryannę Korfow naturalną Sukcessyą na równy dział przypadła, druga zaś połowa tych to maiętności przy Wilhelmie Korfie oycu iako nabywcu została, po śmierci więc Szwerynowny Korfowey Jan Wilhelmowicz Korf dziedzic tylko ósmey części tych to maiętnościow po matce na siebie przypadaiących oddalaiąc się za granicę do służby woyskowey oyca swego Wilhelma Korfa biorąc od niego wyprawę i pieniądze z części po matce na siebie przypadaiącey zakwietował, a Wilhelm Mikołaiewicz Korf po oddaleniu się Jana Korfa syna (po którym Obżałłni stopień dziedzictwa ściełą) i po wyrzeczeniu się przez niego dziedzictwa dwie swoie córki Emerencyannę za Brunofa, a Maryannę za Nolda w zamęście oddaiąc, okupił od nich schedę po matce przypadłą, to iest z Połowy połowę; i całe dobra Zmudzkie Poszywinie Berżany Szawkiany i Likszele ze wszystkiemi przynależnościami tak z mocy nabycia od corek dwóch, i syna iakoteż z mocy swoiego dziedzictwa po Szemiotach iuż po śmierci Jana Korfa prawem wieczności w roku 1663 Junii 18 pisanym, tegoż czasu 21 dnia w Ziemstwie Zmudz. przyznanym Mikołaiowi Wilhelmowiczowi Korfowi Synowi oddał, takim porządkiem rzeczone dobra na iednego Mikołaia Korfa spłynęły, po którym Załłcy one possyduią a Obżałłni niewoinie po zaszłych dawnościach Ziemskich stopień Jana Korfa do siebie przywodzą albowiem Jan Wihelmowicz Korf za życia swego tylko był z matki swoiey między czworgiem potomstwa iey schedy czwartey części, a z całości uważaiąc ósmey aktorem, i tę schedę (iak się wyżey rzekło) oycowi przewiodł, więc za życia oyca swego będący za granicą, niemaiąc od tegoż oyca żadnego Dokumentu, tylko sperandę Sukcessyi Testamentu w Toruniu w roku 1659 augusta 12 pisanym, w lat 36 to iest w roku 1695 8bra 25, mimo zakaz prawa statutowego aktykowanym, niemógł żonie swoiey Dorocie Magdalenie Motymogorownie zapisywać, gdyż ani za życia oyca mniemaney sperandy Sukcessyi, ani z matki swoiey schedy, z którey pierwo zakwietował Testamentem nawet Legalnym zapisywać niemógłby, ztąd to dawność potróyna wedle artykułu 91 z Roz. 4 przez Antecessorow Załłch była zaciągnięta, w ostatku Obżał. po Dekrecie Ziem. Wileń. suspensyonis w roku 1806 Junii 2 dnia zapadłym podobną dawność Ziemską i wedle praw statutowych i wedle Ukazu 1799 przez lat iedynaście gurą sprawy nie poparli, racyą czego na wieczne milczenie w swoiey pretensyi zasłużyli, to wszystko Załłcy Obżał. na podany w roku 1817 augusta 6 dnia Pozew odpowiadaiąc, probuią i naypierwo odanie dobrze osiadłey poręki przez Obżałł iako w tey Guberuii niemaiących Ziemskiey Possessyi, o skasowanie całey pretensyi niemaiącey stopnia i dawnościami umorzoney, o powrot expensow dopraszaią się. Pisan roku 1817 7bra 20.

Roku 1817 mca 8bra 9 dnia Woźny swiadczę, iż tę kopią Pozwu w sprawie JWW. i WW. Kazimiery z Gorskich Hrabini Tyszkiewiczowey w assystencyi iey męża Stanisława Hrabi Tyszkiewicza, Antoniego Podkomorzego Szawelskiego i Hipolita Prezydenta Grodzkiego Telszewskiego Gorskich Ignacego i Maurycego Wizgirdow Łowcz Inflantt Zoffii Nagurskiey Sędzianki Ziem. Szawelskiey w assystencyi opiekunow Jana i Felicyanny 1 Nagurskiey ad presens Jucewiczow Marszałkow Szawelskich WWJPP. Janowi Sekretarzowi Prowincyonalnemu. Józefowi Kollegskiemu Regestratorowi braci rodzonym Ożegalskim, Ignacemu Zbrożka Podczasz. Podol. Tomaszowi i Annie oraz Romualdowi i Anieli Bochowicow Skar. Nowogr. Konaktorom iako nieosiadłym w tey Gubernii, jednę do drzwi Sądowych Ziemskich Pttu Wileńskiego, drugą w redakcyi Wileńskiey dla umieszczenia w Kuryerze Litewskim podałem, i tym porządkiem o potrzebie stawenia i odpowiedzi przed Sądem Ziem. Pttu Wileń w Kadencyi teraźnieyszey oktobrowey zawiadomiłem. Datt ut supra. Stefan Trześnicki Woźny Powiatu Wileńskiego.

---

2. Excerpt oświadczenia z Protokułu Sądowego Ziem powiatu Wileń w dacie niżey wyrażającey się zapisanego et Eorundem pod pieczęcią Ziemską powiatu Wileńskiego jest wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego miesiąca Oktobr osmego dnia.

Na Sądach Ziemskich powiatu Wileń. stawając osobiście W. JPan Marcin Płuszczewski Adw. Subsel. Wileń. Oświadczenie wpisać do Protokułu podał następnie pisane: Oświadczenie w Imieniu W. JX. Rafała Daniłłowicza Rektora i całego Zgromadzenia XX. Pijarow Wileń. czyni się z następney okoliczności. Gdy to się pokazuie, iż W Józef Staszewski wydanemu przez siebie w roku tysiąc ośmset szesnastym Febr. dziewiętnastego dnia kwietacyyno Assekuracyynemu zapisowi wzwróceniu nazad oświadczaiącym się obligu w roku tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt czwartym marca dziewiętnastego dnia przez XX Antoniego Mikuckiego Rektora Piiarów i X. Prosiewicza na summę czer. złł. sto wydanego JX. Staszewskiemu, za którym zupełna nastąpiła satysfakcya przez uzupełnienie tradycyi na kamienicy tychże XX Pijarow Wileń, zadosyć czynić niechcesz; rok bowiem drugi idzie, a Ur. Staszewski przepomniawszy otém, że takowy oblig w czasie naykrótszym zwrócić przyrzekłeś onego dotąd niezwracasz, dla tego oświadczający się przez Publiczne oświadczenie zapowiadaią, iż nikt takowego obligu jako w skutkach swoich przez wyexekwowaną tradycyą i następnie przez wydaną kwitacyą uastałego abywać niemoże i zakłucać oświadczających się o wypłatę takowey summy bez koniecznego zwrotu expensow prawnych i przyjęcia kar prawem opisanych nie iest wstanie arazem Ur. Staszewskiego o niezwracanie takowego obligu manifestuje i w tém ninieysze zapisuię oświadczenie. U tego oświadczenia podpis w Protokule następny. Mar. Płuszczewski Plenipotent

Correctum Józef Towiański Ziem. Ptu Wileń. Regent.

2. Na skutek Dekretu Remissyynego Sądu Głłgo drugiego Departamentu Gubernii Mińskiey, w roku teraźnieyszym 1817 mca marca 2 dnia zapadłego, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, ad fundum maiętności Witunicz, w Powiecie Bory owskim położoney, aktorstwa przedtym zeszłych Jana Prezydenta Grodz. Oszmiań, i Wincentego Rotmistrza bra i rodzonych Chmielewskich przybywszy, kwestye Akcessoryyne, między Sukcessorami Zeszłych powyżey wyrażonych Chmielewskich, a kredytorami ich i pretensorami załatwiwszy, akta i komportacyą przeznaczył, a następny zjazd, na dzień 10 Xbra tegoż 1817 roku zadeterminował, na jakowy termin, iżby wszystkie strony z Pretensyami i dowodami sub amissione jawiły się zastrzegł. Oczém przez Gazetę Kuryera Litewskiego zawiadomić postanowił.

Józefat Iwanowski Z. P. M. Pisarz Exdyw. Prezyd.
Jan Kudzinowicz Sędzia Ziem. Ihumeń. Exdywizor.
Alexander Bukaty Sędzia Grodz. powiatu Oszmiań. Exdywizor.

---

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem Remissyynym Ziemskim powiatu Słonimskiego idącego roku miesiąca Junii 28 dnia zapadłym, dla rozbioru Funduszu po zeszłym Franciszku Połubińskim Sędziu Grodzkim Słonimskim pozostałego, na satysfakcyą jego Wierzycieli wyznaczony w dniu dzisieyszym jako w terminie tymże Remissyynym Dekretem zakryślonym do majętności Iwankowicz w powiecie Słonim. leżącey rozbiorowi uległey zebrawszy się, odbywając pierwiastkowemu zjazdowi stosowne czynności Komportacyą wszelkich papierów przez wszystkich stawających i niestawających kredytorow dopełnić winną w przeciągu do dnia 15 następnego miesiąca Septembra teraźnieyszego roku do Kancellaryi Ziemskiey Słonimskiey z sześciotygodniową persystencyą naznaczył, i Sądy swoje na ostateczny zjazd ku oczewistemu rozsądzeniu do dnia 15 miesiąca Nowembra tegoż roku odłożył; w jakowym przeto czasie do składania dowodów zamierzonym, iżby wszyscy kredytorowie i wszelkiego tytułu do funduszu zeszłego Połubińskiego Sędziego pretensorowie papiery należnoście swoje wykazujące do wzmienioney Kancellaryi Ziemskiey Słonimskiey komportowali przez niniejszą awizacyą ogłaszaiąc razem wszystkich kredytorow zastrzega iż jeśliby ktokolwiek w następnym terminie zjazdu niestawał i swego pretensorstwu nieobjawił z mocy Remissyynego Dekretu amissya zapisaną nazawsze na niestawających zostanie. Oczém dla trzykrotnego ogłoszenia do Gazety Kuryera Litewskiego podając zawiadamia.

Tomasz Szukiewicz Prezydujący.
Józefat Lipski Exdywizor.
Ignacy Domeyko Exdywizor.

---

3. Familia UUr. Znosków i dalszego rodzeństwa, w odpowiedzi na doniesienie w Numerach 68, 69 i 71 Dodatku do Kuryera Litew. roku bieżącego pomieszczone, o domie murowanym w mieście Wilnie w końcu końskiego targu pod Nrem 1256, odwołując się do uczynionego przez się dawniey w Dodatku do Kuryera Litew. pod d. 30 grudnia 1811 roku Nr. 104 ostrzeżenia, sądzi bydź swoim obowiązkiem podadź do powszechney wiadomości, że o bezprawne zawładanie przez różne osoby majątku zeszley Anieli z Znosków Kmieczowskiey, a w szczególności wyż rzeczonego domu z ogrodem, po oddaleniu się niewiadomo w które strony jeszcze w roku 1811, syna jey Kazimierza Kmieczowskiego jako jedyaego dziedzica, na familią UUr. Znosków przez Sukcessyą spadającego, rozwinęła w Litewsko-Wileńskim Głównym Sądzie 2go Departamentu proceder; a zatym nikt bez narażenia się na próżną stratę, w żadne układy o possessyą rzeczonego domu z osobami teraz władającemi wchodzić nie może.

Wyjeżdża za granicę.

(Ogłasza się po raz drugi.)

2. *Zyd Boruch Samuel z Jeruzalem przybyły tu za żebraniną, powraca nazad do swego kraju.*

---

2. Za niedoiszczeniem w dniu pierwszym oktobra roku idącego wyrokiem Sądu Exdywizorskiego do ostatecznego ziazdu zakreślonego terminu Ukazem Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu w dniu 8 oktobra roku idącego za Nm 2033 wyszłym; dzień 20 tegoż miesiąca oktobra do ostatecznego ziazdu w przedmiocie finalnego ukończenia dzieła Exdywizyi JOXięcia Michała Puzyny zakreślonym został, iż w stosowność tylko co wzmienionego Ukazu Sąd Exdywizorski rezolucyą swoią na dniu praesentis nastałym, iżby Kredytorowie JOXięcia Michała Puzyny Prezydenta Sądow Granicznych Powiatu Mińskiego, i osoby Pretensorstwo do maiątku tegoż Xięcia Puzyny w Powiecie Mińskim położenie maiących ścielące, w dniu 20 mca 8bra roku idącego osobiście lub przez umocowanych sub amissione rei, a tegoż Xięcia Debitorowie pod odpowiedzią iawili się postanowić, o czem w zawiadomieniu stron dla trzykrotnego obiawienia podaie się awizacya. Datt na sessyi w Samochwałowiczach roku 1817 mca oktobra 11 dnia. W Protokule podpisali. Franciszek Narkuski Prezydent Ziem. Mozyr. i Exdywizor. Kaietan Jeśman Pisarz Ziem. Dziesnieński Exdywizor, Józefat Iwanowski Pisarz Ziem. Miński Exdywizor.

Zgodno z Protokułem Andrzey Rewieński Sądu Exdywizor. Rejent.

Nowe Dzieła

2 Obwieszcza się Prześwietna Publiczność, iż w drukarni W. Zawadzkiego Typografa Wileńskiego, wybija się Dzieło pod napisem: *Pieśni i Epodow Q. Horacyusza nowe tłumaczenie wierszem Polskim przez Tadeusza Szostakowskiego.* Programma ogłaszaiące suskrypcyą na to dzieło i służące w niey za bilety iuż wyszło z pod prassy i złożone iest u Autora mieszkaiącego na trzecim piętrze w kamienicy JW. Spitznagla i w części u Redaktora Kuryera Litewskiego W. Marcinowskiego. Nie przedaie się Programma tylko osobom prenumeruiącym na Dzieło, którego ieden exemplarz na welinowym papierze ma cenę rubli srébrnych trzy, na papierze wodnym rubli srebrnych dwa. Życząca przeto Publiczność wesprzeć zamiar Pisarza prenumeratą, zaprasza się udadź na wspomnione mieysca, dla iey opłacenia przy wzięciu prospektu do Dzieła.

Tegoż Autora wyszła na widok Oda na pochwałę Rządów ALEXANDRA Igo napisana. Dostać można u Autora i w Xiegarniach JPP. Zawadzkiego i XX. Pijarów, ieden exemplarz po złotemu. Prenumeruiącym na nowy przekład Poezyi Horacego rozdaie się bez opłaty.

---

2. Wychodzi dzieło patryotyczne Wincentego z Ciechanowców Kiszki Zgierskiego, pod tytułem: *Złota Wolność,* czyli *Alexander I. Cesarz Rossyyski Król Polski;* opera we 3ch aktach. Cena exemplarza pół rubla srebrnego. Ponieważ prenumeracya dzieł, iest ważnym czynem w postępie literatury, przeto autor, na wymiar winnego prenumeratorom szacunku, pomieści w sztuce swóiey ozdobne tableau, wieńczące ich imiona. *Adres prenumeraty* do wydawcy dzieła, w Wilnie, w wileńskim rzymsko-katolickim duchownym Konsystorzu — Lub do Xięgarni JP. Moritza.

Wypada uprzedzić, iż allegorya Złotey Wolności, pod tymże godłem w operze zawarta, niema bynaymniey na celu dzieiow prawdziwych, lecz wystawuiąc pomyslnosć i ucisk, pod przybranemi wyobraźni tego oboyga nazwiskami, kreśli tylko zalety powszechnego szczęścia narodow, pod zmyśloną osobą Alcydama — klęski zaś tyraństwa, pod nazwiskiem Asteryona; zatem Asteryon, nie maluie żyiącey osoby, znacząc iedynie tyraństwo. Niechce poeta, ani nawet może komukolwiek przypisać imię powszechnego tyrana; dosyć rzutu oka na powszechne dzieie i charakter nadany Asteryonowi aby się o tém przeświadczyć, że wcale daleki, odnieobacznego szarpania wszelkiey dobrze zasłużoney sławy, idąc iedynie za uwielbieniem *Powróciciela swobod* swoiey ziemi, wystawuie Alcydama w przymiotach godnych hołdu kraiowego *powszechnemu Oycu ludow.*

---

2. Na ulicy Zamkowey na przeciw Kardynalii w domie JPana Jakubowskiego pod Nrem 125 są do sprzedania Pantaliony i Fortepiana, nowe mahoniowe na sześć oktaw.